

لنگران دیوان پیران

مؤلف و مترجم

اورنگزیب احمد غزنوی

اس کتاب دے سارے حقوق ناشر دے حق اچ محفوظ دن

لنقاں دی جہاں	کتاب
1000	تعداد
اورنگزیب احمد غزنوی	مولف و مترجم
چیرمین ادارہ فروغ ہندکو (رجسٹرڈ)	ناشر
اچ ایم جعفر	کمپوزر
ماشرہ عزیز محلہ جنگلی پشور شہر	چھاپہ خانہ
جون 1996ء	تاریخ اشاعت
70 روپے	قیمت پیر ہیک
90 روپے	مجلد:

ادارہ فروغ ہندکو (رجسٹرڈ)
غزنوی منزل
بیرون یکہ توت شاہ باغ کالونی - پشور شہر

ڈاکٹر وزیر آغا

وے نام

ترتیب

صفحہ	ترجمہ	لکھاری	عنوان
5		لورنگزیب احمد غزنوی	دیباچہ
7		صابر حسین امداد	شہرت
9		لورنگزیب احمد غزنوی	انٹرویو صابر حسین امداد
15		یا سکین زہبی	انٹرویو حکیم نعت صابر
19			صابر دے تڑپ
25	لورنگزیب احمد غزنوی	رضا ہدائی	جرم
28	لورنگزیب احمد غزنوی	بیشدر بلو	لکھت دا حک حصہ
29	لورنگزیب احمد غزنوی	خاطر غزنوی	کھورے جی
34		صوفی عبدالرشید	لوہیں لہجے دا شاعر
40		ڈاکٹر صابر آلفی	سوچ دے یوہ
41	لورنگزیب احمد غزنوی	حلد سریش	کالم
44	لورنگزیب احمد غزنوی	ڈاکٹر ظہور احمد امولان	کھورا جی
51		احسان رانا	گوانی
54		کھورے جی ایچ امدودی اہل محکور صابری	کھورے جی ایچ امدودی اہل محکور صابری
57	لورنگزیب احمد غزنوی	ش شوکت	پرٹھ کس
67		ش شوکت	کس
76	لورنگزیب احمد غزنوی	شہامت علی رانی	کھورے جی دا شاعر
83		اشرف حسین احمد	سکھیاں دا گلاڑ
87		حیدر زہن حیدر	امداد ہندکو دا شیدائی
95	لورنگزیب احمد غزنوی	عبدالحمید گورکھا	ستارہ ہندکو
98		عجب خان قشتندی	ایچ دی شام
102	لورنگزیب احمد غزنوی	دوشن کینوی	ہندکو والو یکلا شاعر
106		ناز سہمی	پار دی گھل
109		دیپک قمر	کھورے جی دیاں سکھیاں
113		سنگھیاں ملک	صابر حسین دے کھورے جی
117	لورنگزیب احمد غزنوی	محمد حسین ضیاء	کھورے جی دا ملام شاعر
123		حسام ج	ہندکو دا شیدائی
124		ساجد مسلمان، ملک عبدالغفور نظیر حسین کیلوی، زیڈ آئی اطہر	کلام

دیباچہ

ہندکو زبان تے اس دے لوہ دے ڈوٹھے سمندر وچ لہر آندیاں سار ہی ڈوٹھے سمندر دی تہ وچو سچے موتی بار آنا شروع ہو گئیں۔ کل تک ہندکو زبان تے اس دے لوہ وچ تحریر ٹپید لئی ' لہج کتابوں تے رسالے ساٹھے آپہئیں۔ کل تک ہندکو افسانہ ' ناول ' شاعری کتابلی صورت وچ ٹپید لئی ' لہج افسانہ ' ناول ' شاعری تقریباً ہر صنف کتابلی صورت وچ موجود اے۔ ملی وسائل نہ ہونے دے ہلوجود دوست اس کوشش وچ مصروف اُن کہ کسی تا کسی صنف دی اکٹھ کتابلی صورت وچ ساٹھے آندی رہے۔ اتنا کہ ہونے دے ہلوجود سلاے بعض شاعر' لویب تے لکھاری معصوم تے ملوک ہونڈین۔ اہمہ دوست بہت کم کرنا چاہندین پر وسیلہ نہ ہونے دی وجہ کر کے اپنی آخری عمر وچ موت دے ہیبت ناک پتھیاں وچ پھس کے اپنی آخری منزل ول ٹر جائدین تے انہاں دیاں لکھتیاں دی دے پھا وکدیاں۔ راقم الحروف نے اوارہ فروغ ہندکو تے گندھارا مرکز ہندکو دے ہنڈیاں تے اہمہ کوشش کیتی اے کہ وسیلے نہ ہونے دے ہلوجود دوستاں دیاں معیاری ادبی لکھتیاں کتابلی صورت وچ ساٹھے آندیاں رڈن۔ ناول ' افسانہ تے شاعری دے ہارے لہج کتابوں چھپ پکین۔ حک میدان خلی رہ گیا اے تے اوہ میدان کسی بھی شاعر' لویب یا لکھاری دے "فن تے شخصیت" دا میدان اے۔ اس سلسلہ وچ اوارہ فروغ ہندکو رجسٹری نے محترم صابر حسین اداو "ستارہ ہندکو" دے "فن تے شخصیت" دے ہارے وچ دوستاں دیاں لکھتیاں لوں کتابلی صورت وچ چھاپنے دا فیصلہ کیتا۔ محترم صابر حسین اداو ۱۹۶۱ء سی ہندکو شعر تے اہمہ دے لوہ دی خدمت وچ مصروف اُن۔ انہاں دی شاعری دی اکٹھ کتابلی صورت وچ "دکھورے سچ" دے نام نل چھپ دیاں سار ہی ہندکو لوہ وچ انقلاب آ گیا تے دوستاں نے اداو دی شخصیت تے فن دے ہارے وچ لکھنے دے علاوہ مزید کھوج لگائی شروع کر دی۔ ۱۹۶۳ء وچ ہزارہ دے دوستاں نے محترم صابر حسین اداو نل پورے پاکستان دی بنیاد تے شام مہا کے انہاں دے فن لوں خراج تحسین پیش

کیتا دے۔ پشاور وچ بھی اس سلسلے وچ تقریباً ہویاں۔ پاکستان دے دکھ وکھ روزنامیاں تے ادبی پرچیاں وچ انہاں دے بارے لکھتیاں چھپ دیاں ریڈیاں۔
 اردو زبان دے ادبی پرچے ماہنامہ ”ابلاغ“ نوشہرہ نے صابر حسین امداد نمبر گذرہ کے انہاں دے فن نوں خراجِ تحسین پیش کیجے مشہور کارٹونسٹ شیخ محمد نذیر (مرحوم) نے محترم صابر حسین امداد دے کارٹون پٹا کے انہاں دی شخصیت نوں چن دی چاشنی تیل نہوایا اے۔

محترم صابر حسین امداد دا فن اتا ڈونگھا دے کہ لہجہ اس دے شعر دیاں پرتم ہولے ہولے کھل ریڈیاں۔ انہاں دی شخصیت اتنی طبعی تے سوچتی اے کہ پاکستان دی ہر گتھ، گراں تے شہر وچ رہنے والے شاعر، ادیب تے لکھاری انہاں دے تیل محبت کردین۔ پاکستان سی بار آباد دوست بھی انہاں ول محبتیں دے چھنے مار دے رہندین۔ انہاں دے بارے لہجہ دوستاں دیاں لکھتیاں کھلایاں ہویاں۔ ادارہ فروغ ہندکو رجسٹرڈ دی کوشش اے کہ ایسے لکھتیاں کتابلی صورت وچ سلسلے آجلان۔ ملی وسائل کسٹ ہونے دی وجہ تے ادارہ معذرت خواہ دے کہ صابر حسین امداد دے بارے سب لکھتیاں کتاب وچ شامل نہیں کر سکدا۔ ادارہ نے لکھتیاں دے انتخاب دا کم کمیٹی دے سپرد کیتا تے کمیٹی نے صابر حسین امداد دے بارے بیٹریاں لکھتیاں چنیاں اوہ توڑے تھہ وچ موجود اس کتاب وچ شامل کیتیاں جا ریڈیاں۔ ادارہ فروغ ہندکو صابر حسین امداد دے بارے لہجہ مضمون لکھتے والے دوستاں خاص طور تے حیدر زمان حیدر، دیکھ قمر، احسان رانا، سید شہامت علی رانی، عجب خان نقشبندی، دکھ وکھ روزنامیاں تے ماہنامیاں، تے خاص طور اتے محترمہ سیدہ حاتے حلد، سروش ہونٹا دا تے ادبی رسالے ماہنامہ ”ابلاغ“ دا شکریہ ادا کروا لے تے انہاں دی اجازت دے تیل بعض اردو مضمون ہندکو زبان، لہجہ ترجمہ کر کے کتاب وچ شامل کیجے جارہین۔ ادارہ کتاب دے پرنٹنگل سی امید رکھدیے کہ اوہ ایوان جی کوشش دی حوصلہ افزائی کرن تے ساتوں خطاں دے ذریعے اپنے خیالات سی آگاہ کرن۔

آخر لہجہ آپ، دوستاں ایم عامر امن خان تے ملک محمد ریاض اعوان دا بھی شکریہ ادا کرنا کہ اتل نے بھی اس کتاب دے کھل ہونے وچ تھہ دے ڈایا دے۔
 اورنگزیب احمد غزنوی

شکرچہ

انسان اس دنیا لچ آند آئیے، اپنے جھے دا اچھا کارا کرو آئیے، سخیں سی دلو تے کجوساں سی چُپ وصول کر کے رُ جان آئیے۔ انسان دے اس اچھے کارے دی خوشبو اس دے آل دوالے دے لو اس ماحول نوں مکھندی رہندی اے تے اس خوشبو دے مزے اوہ آپ بھی لٹ دآئیے تے دوسرے بھی۔ بت حکمن محمود غزنوی سومت اُتے سترہ حملے کر کے اپنا نام تاریخ وچ لکھوائیاں ”امر“ ہو گیا ہے تے لچ لورنگزیب احمد غزنوی ہندکو زبان تے اسدے لوپ نوں چار کتاباں دا خزانہ دے کے ہندکو زبان تے اوپ دی تاریخ وچ نام لکھوائے دے علاوہ اپنے دوستاں و سٹے گلاب دا پھل، ہندکو زبان تے اس دے اوپ و سٹے گلاب دے پھل دی خوشبو تے نالے ہندکون قوم و سٹے جن دا چاٹنا ہن گئیے۔ ہندکو زبان تے اس دے ولوہے و سٹے اورنگزیب غزنوی نے سوچاں دی ہر یکم ہل کے اپنی حیاتی دی شریک کار یا سمین زہی نوں نل لندیاں بیہرہ رستہ اپنے و سٹے منتخب کیتا ہے اس رستے وچ بنسیریاں دے علاوہ نوکھے پھرتے کندے وچھے ہوئین۔ اوہ اس پتھر پلے رستے اُتے ہولے ہولے تروا جان آئیے تے رستے وچ جگہ جگہ اپنے خون تے پینے دی کمالی دے نل لفظاں دے روشن چنار ہٹاندا جان آئیے۔

جی گل تا اسمہ دے کہ ہر انسان نوں اپنے رب دی طرف کج نہ کجھ کارا کرنے نوں ملیا ہوندا ہے۔ اورنگزیب غزنوی نوں بھی اپنے رب نے ہندکو زبان تے اس دے اوپ دی خدمت و سٹے پیدا کیتا ہے۔ موصوف نے سب سی پہلے براہرم عطار علی نیر دی نثری کتاب ”ہندکو نثر دی کمالی“ چھاپی۔ اس دے بعد ہندکو زبان دے پہلے پی ایچ ڈی مشہور شاعر تے اویب ڈاکٹر پروفیسر انجی بخش اختر احوان دا اوہ ورک بیہرہ ہندکو زبان دے لفظاں دی آواز بارے ایا کتلی

صورت وچ

"THE PHONOLOGY OF THE VERBAL PHRASE IN HINDKO"

دے نام نل چھاپنے وا بیڑا اٹھایا۔ ڈاکٹر صلاب دے THESIS چوں کہ انگریزی زبان وچ ایہ اس واسطے ایسہ کتاب انگریزی زبان وچ چھپی تے اس کتاب نے ڈاکٹر موصوف دے علاوہ اورنگزیب غزنوی دی شہرت وچ بھی واہا کیتا۔ اورنگزیب غزنوی نے تیسری کتاب "ہندکو افسانے" دے نام نل مرتب کیتی۔ اس کتاب وچ ہندکو زبان دے نام تو تے دہلے پر دہلے افسانہ نگاراں دے اکیس افسانے شامل آن۔ "ہندکو افسانے" دے بعد اورنگزیب غزنوی نے حضرت محمد ﷺ دے حوالے تل تاریخی تے مذہبی کتاب "رسول اعظم" لکھے دے بعد چھاپ کے ہندکون قوم نوں تحفہ وچ دتی تے اسلام دے علاوہ حضور دے تل اپنی محبت نوں ثابت کیتا۔ اٹکلیاں وچ کتابیں دے علاوہ اورنگزیب غزنوی دیاں پنج کتابیں چھپنے واسطے تیار آن۔ اج دے اس ظلم تے منگائی دے دور وچ اوہ ہندکو زبان دا رسدہ ماہنامہ "فروغ" بھی ہاتھوں دے تل کڈھ رہیایے۔

شکریہ سی پہلے اورنگزیب غزنوی دے کارے بارے لی چوڑی تمہید بنھ کے میں دوستوں نوں صرف ایسہ دشا چاہتا کہ میرے رب نے اورنگزیب غزنوی نوں صرف تے صرف ہندکو زبان تے اس دے ادب دی خدمت واسطے پیدا کیتایے، ہاں اللہ ہی اللہ خیر سلا۔ اج اورنگزیب غزنوی تے اسدے سنگھیاں نے ہند ایسہ فیصلہ کیتایے کہ راقم الحروف دے بارے دوستوں دیاں لکھتوں دی اکھ ترجمہ کر کے کتابی صورت وچ چھاپ دتی جلوے۔ ایسہ فیصلہ اچھا دے یا بُرا اس آتے تبصرہ صرف دوستوں دا حق اے میں تا صرف اورنگزیب غزنوی، یاسمین زہی تے موصوف دے سنگھیاں دا شکریہ لوا کرنا اپنا فرض سمجھتا تے صرف اتنا کہتا کہ ایسہ کارا سلا چھپے جو گائے۔

صابر حسین امداد

انسٹوریو: ضابرب حسین امداد

اورنگزیب احمد غزنوی

س۔ امداد صاحب! سب سی پہلے تا تسی اپنے شیدائیاں واسطے اپنے ہارے کھ
تلاؤ؟

ج۔ فروغ دے پڑھنیک، لکھاریاں سی زیادہ بالغ ذہن دے مالک نیں۔
بہر کیف، اہدائی تعلیم گورنمنٹ لوزرڈل سکول میج گیت سی حاصل کیتی اے۔
چوتھی جماعت توئی ٹٹ اُتے بہرے کے پڑھ دے رئے، پچیس تے چھٹی جماعت
کری، تیج تے میز، سکول دا ماحول اچھا، اج صرف خواب گلدیے، ستویں
جماعت دا داخلہ گورنمنٹ ہائی سکول نمبر ۱ جی ٹی روڈ پشاور شہر وچ تہا۔ اتھے بھی
ماحول بہت اچھا ایا، ڈسپلن تے تعلیم بھی ماشاء اللہ، استاد پڑھاندے ائے تے بچے
پڑھدے ائے۔ ٹیوشن نام دی کوئی شے موجود نی ائی تے کدھرے ائی بھی تا
ٹانواں ٹانواں۔ سکول کلچر دے وچ سیاست نام دی کوئی ”بلا“ بھی موجود نی ائی۔
ساڈے سکول وچ گل افضل خان ڈرائنگ سوسائٹی دے سربراہ ائے تے ادبی تنظیم
دے سربراہ پروفیسر اشرف بخاری ائے۔ سکول وچ میں دکھو دکھ سرگرمیاں وچ
حصہ لیندا رہیا، سکول وچ ہی ساڈی ادبی سوسائٹی نے پروفیسر اشرف بخاری دی
سرپرستی وچ حکم ادبی پرچہ (ہفتہ وار) بھی کڈھلہ کلاس روم وچ شعراں (استادہ
دے) دے مقابلے، سکول سطح اُتے تقریری مقابلے تے مباحثے ہوندے رئے۔
۱۹۶۰ء وچ میٹرک پاس کر دیاں ساری، غربت دے ہتھو کلچر نا جا سکا، روٹی
کمانے واسطے سرکار، اوہ بھی مارشل لاء سرکار دی نوکری اختیار کر لئی۔ ایف اے
تے بی اے نوکری دے دوران کیتلہ اللہ اللہ خیر سلاء

س۔ تو نے ہندکو شعر بھی کہیں ، نثر بھی لکھی ہے ، ریسرچ دے علاوہ رپورٹنگ تے کالم نگاری بھی کیتی ہے۔۔۔ تسی اپنے آپ نوں کیہ کہلوٹا پسند کر سو؟
ج۔ میں تا کجھ بھی نہیں ، تا شاعر تے ادیب ، نا ہی ریسرچ ، رپورٹنگ تے کالم نگار ، البتہ محبت کرنے والے دوست (زیادہ تر) منوں شاعر کہندین۔ انہاں دی محبت دے جواب وچ میں بھی اپنوں شاعر کہلوٹا پسند کر سوں۔ دراصل اندر دے طوفان نوں لفظاں دا روپ دے کے کلفذ کالے کرنواں۔ دوست کہندین ”ایہ شعر نہیں“ میں کہتا ”ہوسن“۔ بس اتنی جی گل ہے۔

س۔ ہندکو ادب دے حوالے تل ریڈیو ، ٹیلی وژن تے ادبی رسالیاں دے کردار بارے کجھ دسو ، ایہہ بھی دسو کہ تسی مطمن او؟

ج۔ ابلاغ دے انہاں دو اداریاں دا بہت وڈا کردار ہے صرف اس حد توئی کہ انہاں اداریاں نے ہندکون قوم وچ شعور پیدا کر دیاں ہندکون قوم نوں بیدار کیتا دے تے اس سنٹری قوم نوں دساوے کہ ہندکو زبان بھی کوئی زبان ہے۔ اس بارے سوچو۔ میں پہلے بھی دس چکاں کہ لکھتاں دا سفر ادب سی ابلاغ دے اداریاں دل تا ہو سکدا دے ، پر ابلاغ دے اداریاں سی ادب دل نی ہو سکدا۔ انہاں دو اداریاں واسطے ہر ج توئی جو کجھ لکھا گیا ہے صرف ”آڈر“ دے کے لکھا گیا تے اس لکھت نوں ہندکو ادب دے کسی بھی خانے وچ نہیں رکھا جا سکدا۔ ہاں انہاں لکھتاں تل عوام وچ شعور ضرور پیدا ہو یا ہے۔ رہیا مسئلہ ادبی رسالیاں دا ، سہ ماہی ”پرنچول“ تے مہینے وار ”فروغ“ وچ اچھیاں لکھتاں سامنے آریاں۔ انہاں دو رسالیاں دا مقصد صرف ہندکو زبان تے ادب دا واہا دے۔ تیسرے مہینے وار رسالہ ”ہندکو زبان“ پشور دے پچھے حک ”کاز“ ہے نالے ”ون مین شو بھی ہے۔

س۔ ہندکو ادب دے حوالے تل آج دوست کئی موڈ دے شعر کہہ رہین ، وجہ؟

ج۔ جس ویلے ہندا سورج دھرتی اُتے آگ دسا دے ، جس ویلے ہارود نعل لکھتاں انسان حک سیکنڈ دیوچہ سڑھ کے سوا ہو جاندین۔ اس ویلے لوک ہندے سورج تے ہارود ہی دی گل کر دین۔ شاعر معاشرہ دا انتہائی حساس ”پرزہ“ دے اوہ بھی

بلدے سورج تے ہارود ہی دی گل کردیے البتہ عوام صرف گل کردی اے تے شاعر گل دے نل نل گل بھی سوچدیے تے سدھیاں راہواں بھی سدھیے۔ ایوب مارشل لاء دور۔ بھنو دور۔ ضیاء مارشل لاء دور تے اجدا بینظیر دور، انہاں دکھو دکھ دوراں وچ کھنی موڈ دے شعر سائے آئین۔ اج کراچی دے وچ آگ لگی ہوئی اے سب شاعر (اکثریت) کدھرے نا کدھرے اشارے کنائے وچ کراچی دی گل ضرور کر دین، ایسے مجبوری اے۔ ہاں کجھ دوست قدیم شاعراں دے خیالاں دی چنگلی کر رہین، ایسے چنگلی قتل مذمت اے۔

س۔ اج توئی ہندکو اکیڈمی تی بن سکی کیوں؟

ج۔ ہندکو اکیڈمی دے ہارے سب سی پہلے ہندکو آرٹس کونسل نے غالباً 1970ء وچ کوشش کیتی لئی۔ میں انفرادی نالے اجتماعی طور اُتے کوشش کروا رہیل۔ 1971ء وچ سنے حکم اچھا خاصا مضمون روزنامہ مشرق واسطے لکھل روزنامہ مشرق دا ادھا صفحہ متعلقہ حکمیاں دیاں قانعاں وچ موجود اے پر کجھ نا ہویا۔ 1993ء وچ ہندکو لٹریچر سوسائٹی نے حکم اوبی جلسہ کیتا، جلسہ وچ مہمان خصوصی صوبہ سرحد دی کلینر دے حکم ہندکون وزیر جناب حبیب الرحمن ثولی اے۔ انہاں نے پرس دی موجودگی وچ ہندکو اکیڈمی دے قیام دا اعلان کیتا تے حکم لکھ روپے دی ابتدائی گرانٹ دا اعلان بھی کیتا برے افسوس اس حکم لکھ روپے دے لشکارے تے چمک۔ نالے اکیڈمی دی چیزیں شپ دے روپے نے اکیڈمی نا بننے دتی۔ اکیڈمی دیاں چیزیں شپ دے دو امیدوار اے۔ بہر کیف اکیڈمی بنی سی تے ضرور بنی سی انشاء اللہ۔ جوان طبقہ دے ہتھ کمانڈ آئے دیو۔

س۔ اردو زبان دے اوہ بزرگ شاعر بیہڑے ہندکو شعر تے اسدے اوب ول آ پکین، انہاں دے ہارے کجھ دسو؟

ج۔ اردو زبان دے اوہ شاعر تے اویب بیہڑے اردو اوب وچ ناکام رہین ہندکو شعر تے اسدے اوب دے ٹھانڈا مار دے سمندر وچ تازی مارنے آئین۔ انہاں دی مثل اس ”عقلند“ دی طراں دے جس نے دریا پار کرنے واسطے حکم پیر حکم کشتی دیوچ تے دوا پیر دوتی کشتی دیوچ رکھاتے دریا پار جانے دی کوشش کیتی اے۔ نتیجتاً اوہ ڈب گیا۔ بہر کیف ایسے دوست اس وقت ہندکو زبان

دے اچھے خدمتگاراں دی راہ وچ دیوار بن کے کھلوتے ہوئین۔ نا خود کچھ کر دین
 نا اچھے ”درکراں“ نوں کچھ کرنے دیندین۔ کوئی گل نہیں کدھ تولی۔
 س۔ ہندکو رسم الخط دے حوالہ نال ہر شاعر تے اویس نے دو اہل دی وکری
 میت بٹائی ہوئی اے۔ کیوں؟

ج۔ اہمہ بھی ساڈی بد قسمتی اے۔ اقلیت ’ اکثریت نوں نی من دی۔ پشور دے
 حک صاحب عزت کھوئی نے اکثریت نوں نامن کے اہمہ رولا پایا ہوئے۔ میں
 نکرار نال کہہ چکواں کہ ہزارہ ’ پشور ’ کوہاٹ ’ ڈیرہ اسماعیل خان ’ انک ’ پوٹھوہار
 ’ ملتان ’ بہاولپور ’ لاہور تے پاکستان دے دؤے اوہ علاقے جتھے ہندکو زبان بولی تے
 کجھی جاندی اے ’ دے شاعر ’ اویس ’ کھوئی تے لکھاری بہہ کے اہمہ مسئلہ حل
 کر سکدین۔ اسی پچھے ’ بہت پچھے رہ گیاں۔ اس سلسلہ وچ سہ ماہی ”پرچول“
 تے مہینہ وار ”فروغ“ مبارکباد دا مستحق اے بیہرہ ہر رسم الخط چھاپ کے ہندکو
 زبان تے اسدے اوپ نوں اگے ددھا رہیا دے۔

س۔ توانوں ملازمت دے دوران سرکاری اعزازات بھی ملیں ’ تے چار اوہی
 تنظیمیں نے مل کے حک وڈی اکٹھ وچ توانوں عوامی خطاب ستارہ ہندکو بھی دتہ۔
 آیا تھی مطمئن لو؟

ج۔ مطمئن تا میں اس ویلے بھی لیاں جد میری عمر صرف چند سیکنڈ آئی۔ فیر بچپن
 آیا ’ نوجوانی ’ جوانی تے آج بڑھاپے دے پانچو جوالی اے۔ میں مطمئن آں۔
 اعزازات سی پہلے بھی مطمئن تے بعد وچ بھی۔ پر حک اوہ دوست مطمئن
 نہیں۔ کیوں۔ میں نہیں جانتا دا۔ میں تا کسی بھی اعزاز دا خواہشمند نہیں آں
 اہمہ دوستاں دی محبت اے ’ بس صرف محبت۔

س۔ اہمہ ٹھیک اے۔ پر حک دوست محمد حسین ضیاء دی اس اخباری کمیشن گوئی
 دے بارے لچ بھی کچھ دسو جس وچ توانوں عوامی خطاب ستارہ ہندکو ملدیاں سار
 ہی انہاں نے کہیا ایا ”ہن پرلو ہی“

ج۔ محمد حسین ضیاء دی اخباری کمیشن گوئی سو فیصد جی نکلی اے۔ میں حک واری
 وت کساں اہمہ ساڈی بد قسمتی اے۔ محمد حسین ضیاء دورین تے دور اندیش

انسان اے اتل نے اس بارے اخباروں وچ بہت کچھ لکھیے توڑے سوال دا تفصیلی جواب انہاں دے دکھو وکھ مضمونیں وچ موجود اے۔ میں ہر دوست نال محبت کرنا۔ دوست میرے نال محبت کر دین۔ اتا کافی اے 'بس۔ "پرو" بارے عرض اے "پرو" اچھی چیز اے مگر پاڑ۔ شیو۔

س۔ تسی کسی نوں خاطر وچ نہیں لیاندے، کیوں؟
ج۔ امہ سراسر الزام اے۔ دوست میرے نال تے میں دوستاں دے نال محبت کرتاں۔ میرے اندر صرف حکم خرابی اے جدا منوں احساس اے، لوہ خرابی اے کہ میں غلط گل (خاص طور اتے اپنے بارے) برداشت نہیں کردا۔ غلط گل دا رد عمل فوراً ظاہر کرتاں۔ بعض دوستاں دے دل وختی طور تے ٹٹ جائدین۔ میں مجبور آں۔ بس مجبور

س۔ امہ ٹھیک اے مگر توڑے اخباری حوالے نال ہندکو زبان دے صرف مثالی شاعراں نوں منوے۔ کیوں؟ امہ تا دوسریاں نوں خاطر وچ نا لیاندے والی گل اے۔

ج۔ جتو توڑی مثالی شاعراں دا تعلق اے امہ صرف پشور دے ادبی حوالے دے نال اے کیونکہ اتھے بہت سارے دوست آج بھی ہندکو بولی سی ہارنی لکھے ہندکو ادب تخلیق کرنا تا بہت دور دی گل اے۔ بعض دوست تا صرف اپنے کمار توڑی محدود نہیں تے لوہ دوست اپنے کمار وچ بولی جلتے والی زبان نوں ادبی زبان سمجھدین۔ اس بارے میرے اخباری مضامین دیکھے جا سکدین۔

س۔ توڑے ایچ نالے اخباروں وچ کیسا کہ توڑی ادبی پرورش حکم نال ہندکون روشن گینوی نے کیتی اے، توڑی کتاب "کھورے ج" (ادارہ ابلاغ) نال ہندکون سیدہ حانے چھاپی اے، نال ہندکون حلد سروش مدیر سہ ملتی ابلاغ نے ہندکو ادب دے حوالہ نال توڑا گوشہ چھاپیے۔ روشن گینوی، سیدہ حانے حلد سروش ہوریاں دا تعلق صرف اردو ادب دے نال اے جد کہ توڑا ہندکو ادب دے نال۔ ذرا روشنی پاؤ۔